

Vreme: 17.07.2026 07:07

Medij: insajder.net

Link: <https://insajder.net teme/iz-kijeva-bez-potpisa-kako-na-poteze-zvanicnog-beograda-gledaju-u-ukrajini>

Autori: Insajder

Teme: Evropska komisija

Naslov: Iz Kijeva bez potpisa: Kako na poteze zvaničnog Beograda gledaju u Ukrajini?

7132

Foto: Tanjug AP Photo/Dan Bashakov "Ja sam jedini koji nije stavio potpis na tu deklaraciju", poručio je Aleksandar Vučić iz Kijeva, rekavši da njegova odluka proizilazi iz sadržine dokumenta. I nije mu ovo prvi put. Godinu dana ranije nepotpisana je ostala i deklaracija u Odesi, kada je Vučić otputovao u Ukrajinu prvi put od početka rata. Među evropskim liderima i tada je ostao usamljen u odluci da ne potpiše deklaraciju kojom bi se obavezao na nastavak podrške Ukrajini i pooštavanje sankcija protiv Rusije. Zato ovogodišnji Vučićev nastup ne iznenađuje. Zanimljivo je, pak, što predsednikova prva poseta Kijevu od početka rata dolazi svega tri dana pošto su iz Rusije na račun Srbije usledile kritike zbog "mlakih reakcija na rusofobne izjave ukrajinskih funkcionera tokom posete Beogradu". I nedelju nakon posete predsednika Vrhovne rade Ukrajine Ruslana Stefančuka, koji je u Beogradu poručio da "Srbi nisu mali Rusi". Ipak, već za danas je, u skladu sa ustaljenom praksom, najavljen sastanak Vučića sa ruskim ambasadorom Aleksandrom Bocanom-Harčenkonom - u vili "Mir". Dokument su, inače, potpisali predsednik Ukrajine Volodimir Zelenski i predstavnici Albanije, Grčke, Moldavije, Rumunije, Hrvatske, Slovenije, Severne Makedonije, Crne Gore i Bugarske. Svojim potpisom su se obavezali da nastave političku, vojnu, finansijsku i bezbednosnu podršku Ukrajini, ali i pojačaju pritisak na Rusiju i sarađuju u obnovi ratom pogođene zemlje. Prema Vučićevim rečima, on je u Ukrajini "predstavio pozicije Srbije". Akcenat je najpre stavio na poštovanje integriteta Ukrajine koja, kako je rekao, na isti način poštuje suverenitet naše države. "Aktivno učestvujemo u pružanju finansijske, medicinske i energetske pomoći, a pokrenuli smo i pitanje saobraćajne povezanosti našeg regiona sa širim evropskim prostorom, kao preduslova za brži razvoj i sigurniju budućnost. Posebno smo razmatrali uspostavljanje koridora koji bi povezivao Jermeniju, Azerbejdžan i Tursku", napisao je u objavi na društvenoj mreži Instagram nakon Samita. Na marginama se sastao i sa Zelenskim, koga je pozvao da poseti Beograd. Istog dana, Zelenski, predsednica Evropske komisije Ursula fon der Lajen i predstavnici zemalja Jugoslovene Evrope odali su počast polaganjem cveća u Kijevu stradalim vojnicima, povodom Dana državnosti Ukrajine. Vučić u tome nije učestvovao. Isto je bilo i prošle godine u Odesi. Na svakom od pet dosadašnjih Samita Ukrajina-Jugoistočna Evropa usvojena je zajednička deklaracija, a Vučić nije potpisao poslednje dve. Ostale su potpisane uz obrazloženje da deklaracija nije pravno obavezujući dokument, da to ne znači promenu stava naše države o sankcijama Rusiji ili da su iz teksta "uklonjene" pojedine "neprihvatljive formulacije" vezane za Moskvu. Valja napomenuti da je Ukrajinu prvi put nakon početka rata i posle trinaest godina, posetio svega mesec dana nakon boravka u Rusiji. Tom prilikom je poručio da Srbija dolaskom u Odesu "nije izdala Rusiju". A kako na ove poteze zvaničnog Beograda gledaju u Ukrajini? "Politika neutralnosti i oslanjanje na više stubova ima donosi negativne posledice" Nekadašnja ambasadorica pri OEBS-u i članica Foruma za međunarodne odnose Branka Latinović ističe za Insajder da u Kijevu sigurno "nisu oduševljeni" time što je jedan šef države bio prisutan na samitu, ali nije i potpisao deklaraciju. Pretpostavlja, kaže, da je tekst deklaracije ranije dostavljen svim stranama u skladu sa uobičajenom diplomatskom praksom. "Vi ste svesni šta će se usvojiti na skupu na koji idete, znate šta se od vas očekuje, trebalo je napraviti nešto drugačiji izbor. Ali Kijev to očigledno toleriše", navodi Latinović. U tekstu objavljenom na sajtu predsednika Ukrajine se, između ostalog, navodi da ne može biti trajnog mira, bezbednosti, stabilnosti i prosperiteta u Evropi bez suverene i nezavisne Ukrajine. Pohvaljuje se snaga i hrabrost ukrajinskog naroda u borbi za nacionalni identitet, budućnost i slobodu protiv ruske agresije. Deklaracijom se i najoštrije osuđuje svaka politička, vojna, tehnička, finansijska ili druga podrška ratnim naporima Ruske Federacije koju pružaju treće države i poziva se na hitan prekid takve podrške. Navedeno je i da ne može biti nekažnjivosti za zločin agresije, te da potpisnici podržavaju međunarodne napore da se osigura odgovornost za "zločine počinjene protiv Ukrajine, uključujući i putem Specijalnog tribunala za zločin agresije protiv Ukrajine". Osuđuje se i kršenje međunarodnog prava. "Tekst deklaracije jeste jak u smislu da se pominju sankcije, kvalifikacije da je Rusija učinila agresiju prema Ukrajini, sve što se tiče same definicije agresije. Mada toga ima u rezolucijama Generalne skupštine Ujedinjenih nacija za koju smo mi glasali, te mislim da je ipak posredi deo koja se tiče osnivanja suda i procesuiranja", ukazuje Latinović. Skreće pažnju i da je Vučić u Kijev otišao na multilateralni skup. "Ovo jeste prva poseta predsednika Kijevu, ali treba podvući da nije bilateralna i da su to različite stvari. Ipak, poslednji skup parlamentaraca u Beogradu gde je predsednik ukrajinskog parlamenta održao jedan snažan govor na koji je i Marija Zaharova reagovala, kao i odlazak u Kijev i još par stvari koje su se odigrale, ukazuju na pokušaje da se približimo ispunjavanju zahteva vezanih za Poglavlje 31 - Spoljna, bezbednosna i odbrambena politika. To se radi u nameri da se samoj Evropskoj komisiji, pa i nama, olakša otvaranje Klastera 3. Ali kao što vidimo, to ne daje rezultate", kaže Latinović. Evropska komisija je, podsetimo, nedavno uputila zvaničan dokument i preporuku državama članicama za otvaranje Klastera 3. U preporuci EK je, između ostalog, bilo navedeno da je Srbija u prethodnim mesecima "ostvarila napredak u četiri oblasti - pravosuđu, slobodi medija, izornoj reformi i usklađivanju sa zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom EU". Konsenzus, međutim, blokiraju

Vreme: 17.07.2026 07:07

Medij: insajder.net

Link: <https://insajder.net teme/iz-kijeva-bez-potpisa-kako-na-poteze-zvanicnog-beograda-gledaju-u-ukrajini>

Autori: Insajder

Teme: Evropska komisija

Naslov: Iz Kijeva bez potpisa: Kako na poteze zvaničnog Beograda gledaju u Ukrajini?

države članice. "I pored preporuke EK Poglavlje 31 je za nas jedno kompleksno i vrlo delikatno pitanje. Ono se ne svodi samo na Rusiju, čine se neki naponi, ali kao što vidimo još nema efekta. Pogotovo u kontekstu zamaha u proširenju koji se desio pre par dana u Briselu, a koji se odnosio na Crnu Goru, Albaniju, Moldaviju i Ukrajinu", ističe ona. Kako Rusija tumači poteze Beograda? Upitana o tome kako bi Kremlj mogao da tumači poteze iz Beograda, Latinović odgovara "sigurno ne dobronamerno", pa otuda i kritike i oštre reči. U Kremlju vidi i razlog nepotpisivanja deklaracije u Kijevu. "Međutim, kad su ovakve stvari u pitanju, vi jednostavno morate da se odredite. Politika neutralnosti i oslanjanje na više stubova u određenim situacijama može da ima negativne konsekvence, što se i dešava. Mislim da smo puno vezani za Rusiju i da se ne radi na tome da se javnosti predoči zašto neke stvari moraju da se menjaju. Nije više ni dovoljno što će neki zvaničnik dati izjavu ili što ćemo se pridružiti, ili ne, nekom dokumentu. To mora da ima svoju osnovu i u društvu, preoblikovanje javnog mnjenja mora da bude kompleksnije, ne samo kada je u pitanju Rusija, već i na primer sukob SAD i Irana. Do tada promene nema", zaključuje Latinović za Insajder.

